

ja. Hočem navesti le nekatere izraze iz dopisov, pod katerimi je podpisan sam Ivan Urek. Čitatelji pa naj sodijo, kdo je surov. Svoje nasprotnike imenuje Urek: nesramneže, podleže. Dalje: duševni revčki, zaplotni junaki, najnavadnejši-lažnjivi, ljudje brez lasti in pošnja (21. oktobra 1920); naši uredniki: podivjani, s šepavimi možgani oblagodarjeni časnikarji (istotam). Lajanje (25. marca 1920), zatrkajeno pamet (16. septembra 1920) pripisuje našim listom — Ko smo Samostojni kani pred volitvami očitali centralizem in zvezo z liberalci, je Urek misal, da je za avtonomijo (16. sept. 1920) in da niso z liberalci v zvezi — (Kmečka moč 14. nov. 1920): Pa je le glasoval za isti centralizem, kot najjušji centralisti in z liberalci skuhal kancelaragraf. Večkrat Urek zaradi kakšnih čenč blati po „Kmetijskem listu“ čast kategrga duhovnika, ki mu je na poti. — In kolikokrat ta list dolga našo stanko reči, ki so čisto izmišljene: da smo za razporoko, da smo krivi vojske, da je dr. Korošec kriv draginje. In invalidu pravi, da je polčlovek. Urek bi pa rad, da bi mi na vse to pohlevno molčali. Njemu ni na nas nihče nikdar ničesar rekel za to, ker je kmet, ampak zato, ker je slab politik. Ko bi bili mi take čenče, kakor je Urek in Drogenik, bi vedeli tudi o Ureku še marsikaj povedati, kar se je z njim sredi ceste pogovarjal čmet z odkrito glavo, kako je v Brezjah rekel nek ljubljanski gospod, pa se duhovnik, ko je videl oglasnega Ureka: „Pri nas v Ljubljani pa nisimo tako bahati!“ — in se več takega. Naj se g. Urek torej le potolaži in se spomni, kaj pravi o njem narodna pesem:

Kaj boš, kaj boš dol v Belgrad hodil,
Mlobuť po strani nosil?
Raj bi bil, raj bi bil v Globokem ost^o,
se svojega stanu držal!

V državnem zboru namreč samostojni ne gredo skupaj z nobeno kmečko stranko, ampak z gospodskimi liberalci in radikali. Srbski kmetje se pojiho samostojnih, kakor da so parjevi in jih imenuje „kožoderne slov. čmeta“. Prav rad bi se podpisal s polnim imenom, pa se ne upam, ker je g. Urek preveč na anbiški! C. je velik, jaz pa majhen; on je debel, jaz pa suh.

Posavčan

Poljedelski svet.

Vlada je ustalo ovila takozvani poljedelski svet. V poljedelskem svetu za stopani kmetijski strokovnjaki in izvoljeni predstavitelji kmetijskih združenj in društev bodo dajali poljedelskemu ministru razne nasvete. Poljedelski svet je pričel delovati 12. t. m. Predsednikom je bil soglasno izvoljen beograjski vseučiliški profesor Radovanovič. Omenjena ustanova šteje z vsem 30 oseb. 12 „svetnikov“ imenuje poljedelski minister iz vrst poljedelcev, ostalih 18 pa odpade na razne kmetijske kružbe in društva. V prvi seji, ki je bila predvidena na 8 dnevno delovanje, so obravnavali vprašanje zavarovanja zoper točo. Kakor smo izvedeli, nameravajo ustanoviti poseben zavarovalni sklad v znesku 100 milijonov dinarjev. Kmetje, katerim je uničena toča poljske pridelke in ne posedajo več nego 5 ha zemlje, bi dobili po nameravani uredbi takoj izplačanih 50% zavarovalnine. Naknadno bi se jim povrnila vsa po toči povzročena škoda. Vsak po toči prizadeti po-

mi in molitvami za Sveto deželo; za romarje in za vse krščanstvo.

Po obisku teh najsveteljših krajev sem se začel zanimati tudi še za druge imenitosti belehemskega mesta in se ozirati po njegovi okolici. Betlehem leži 722 m višje kot površina 12 ur od daljega Sredozemskega morja in 1160 m višje kot 6-7 ur oddaljeno mrtvo morje. Krasno se razprostira po podolgovatem hribovju, ki ga ščiti pred mrzlimi severnimi vetrovi. Cedne hiše so prizidane ob Skaloju, pogosto nad podzemskimi votlinami. Mesto in vsa okolica je preprežena z mnogimi vadonosnimi in katerih se nahajajo vednooma oljčna in figova drevesa, in dela s svojimi vinogradi in bogatimi žitnimi polji silno lep utis ter ostane vsakemu popotniku ali romarju v Sveto deželo v najlepšem spominu.

Betlehem šteje do 12.000 prebival-

sestnik mora prijaviti škodo tekem 48 ur. Škoda bo ocenjevala komisija, v kateri bodo zastopani: 1 okrajni ekonom, 1 finančni uradnik in 1 uradnik poljedelskega ministrstva.

Po razpravi, ki se je sukala okoli zavarovanja po toči, se je poljedelski svet dne 13. t. m. bavil z vprašanjem kmetijskih osebnih kreditov, ki ga je prvotno izdelal načelnik Miloš Stabler. Predvidena je ustanovitev Glavne kreditne zadruge v Beogradu. Država bi dajala omenjeni zadruzi po trebnih sredstvih, tako, da bi lahko podeljevala zadrugam in zvezam zadrug zavežena posojila. Ta predlog je bil umesjen. Zadrugne organizacije so ga v polni meri sprejele. Poljedelsko ministrstvo (minister Pucelj) si je pa podeljevanje kmetijskih kreditov zamislil tako, da bi o vsem tem odločevala zloglasna Uprava fondov. Zoper ta način rešitve vprašanja kmetijskih kreditov so vse zadrugne organizacije ugovarjale najodločneje; ugovor je bil povod za sklepanje kompromisnega (sporazumnega) predloga, po katerem se določa Glavna kreditna zadruga kot nekakšna ustanova za kreditiranje zadrugnim ustanovam, uprava fondov pa bi podeljevala posojila neveljanjem kmetovalcem. Za početni kapital bo založila država 100 milijonov dinarjev. Doplačevala bo vsako leto 10 milijonov dinarjev, dokler ne doseže svote 250 milijonov dinarjev. Obenem se država obvezuje glede vsakoletnega prispevanja ene tretjine čistega dobička razredne loterije. Samoočisti je umevno, da brez obresti Glavna kreditna zadruga in uprava fondov si razdelita omenjene svote na dvoje enakih delov. Uprava fondov bo zahlevala 6% obresti. Zadrugne zveze bodo plačevale 2%, v njih včlanjene zadrugne pa 4%, posojilojemalci pa ponajveč 6% obresti.

Ko je poročevalec končal, se je vršila živahna razprava. Večina govornikov je povdarjala, da bi bilo najbolje, ako bi se poverilo podeljevanje kreditov zadrugnim organizacijam. Govorilo se je tudi o potrebi državne kontrole nad zavodi, ki bi vršili podeljevanje kmetijskih posojil.

Naš poslanec Vladimir Pušenjak je povdaril, da je sprejemljiv edino prvotni zakonski predlog, nikakor pa oba izpremenjena. Ki sta mu pozneje sledila. Govornik je bil mnenja, da bodo kmetje itak pristopali k zadrugam, če bodo potrebovali ugodnih kreditov. Izjavil je, da je skrb za neveljanje poljedelce nepotrebna. Istotako je odklonil državno nadzorstvo nad zadrugami. Od poljedelskega ministra je zahteval, da naj označi svoje tozadevne stališče.

Minister Pucelj je v svojem govoru utemeljeval potrebo sprejetja kompromisnega predloga. Naposled je izrazil upanje, da bodo s časom prevzele zadrugne podeljevanje osebnih kreditov. Dne 14. t. m. je poljedelski svet začel razpravljati o kmetijskih zemljiških kreditih ter o organizaciji poljedelske službe. O zasedanju, ki je trajalo nekaj dni, sledi prihodnje obširno poročilo.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Nova vlada se ni sestavljena, ker so začeli muslimani zvitemu Pašiču mešati račune. Demokrati in radikali so se glede oseb, ki bi prišle pri sestavi novega kabineta v poštev, hitro sporazu-

cev, k so v prevažni večini kristjani; mohamedancev ali turškovernikov je le kakih 250, Zidov ali Judov pa nič. Betlehemite so lepe in močne rasti, čednega obnašanja, pogumni in pošteni. Pridno obdelujejo svoja polja, se bavijo z živinorejo, po največ pa si služijo kruh s tem, da izdelujejo iz školjk, iz oljčnega lesa, iz koščic oljčnega sadja in iz črnega kamnja devotionalne ali romarske spominke, kakor rožne vence, križce, jaslice, lesene nože, ravnila peresnike, palice in drugo. Krščanski otroci pa se posebe spomiadi nabirajo najlepše ovtelice ter jih priljubljeni na mične podobice, ki se potem po celem svetu razpošiljajo.

Za revne otroke skrbi sirotišnica italijanskega duhovnika Antonia Belloni (ustanovljena 1863); v zvezi s tem zavodom je šola za umetnost in rokodelstvo. Za pouk mladine vrlo de-

meji, ravnotako tudi slabostjožeži ki so Pucelja znova napravili za ministrskega kandidata. Za načela ali bodočo politiko nove vlade samostojni itak niso vprašali, glavno je, da so na oblasti in pri koritu. S sestavo nove vlade se bavi Nikola Pašič, Belgrajska poročila pravijo, da so muslimani med drugimi za Pašiča nesprejemljivimi pogoji zahtevali ministrstvo za vere, ki je bilo prvotno namenjeno slovenskemu brezvercu dr. Gregor Zerjavu. Kakor vidite, še imamo vedno takozv. vladno krizo. Centralisti sicer uvidevajo, da je njih nasilna politika proti Hrvatom in Slovincem doživela popoln polom, nočejo pa odnehati, ker stojijo in padajo z oblastjo, katero so si v naši državi po sprejetju vidovdanske ustave prilastili. Edini izhod iz sedanjih gospodarskih in notranje-političnih zapletov so — nove volitve. Ljudstvo naj samo odloči, komu bo poverilo državno gospodarstvo! — Novo izvoljeni zagrebški občinski svet, v katerem imajo stranke Hrvatskega protivladnega bloka (skupine) velikansko večino, se bo prvič sestel dne 22. t. m.

Avstrija: Uboga Avstrija, ki se je tako prisrčno veselila Zaprane Ogrske, jih je ob priliki ljudskega glasovanja v Sopronju pošteno dobila po grbi. Iz 343 volilnih upravičencev je glasovalo za Madžarsko in komaj le 827 jih je glasovalo za Avstrijo.

Rumunija: Bivši minister za zunanje zadeve Take Jonescu je sestavil novo vlado, ki bo čimprej razpisala parlamentarne volitve.

Nemčija: bo kljub vsem prizivom morala dne 15. januarja placati svoj prvi, dne 15. februarja pa drugi obrok tistih ogromnih milijonov mark v zlatu, ki so določene za obnovo porušenih pokrajin.

Irška: V irskem državnem zboru, ki ga imenujejo Dail Eireann, razpravljajo o irsko-angleskem sporazumu. Poslanec Griffith je navduševal zbornice za podpis pogodbe. Irski voditelj De Valera je pogodbo ostro napadal in izjavil, da se ista nikakor ne strinja s stališčem Irške.

Naši tečaji.

Izobraževalni tečaj. Naše cenjene somišljenike opozarjamo na izobraževalne tečaje, ki jih prireja SKSZ v sporazumu s KZ v naslednjih krajih: V Cirkovecih pri Pragerskem za župnije: Cirkovec, St. Janž, Mašpark in Ptuska gora, Spodnja in Zgornja Poljskava ter Fram in Slivno. Tečaj se vrši dne 27. decembra ob pol 9. uri predprijavljen v dvorani posojilnice.

— Pri Sv. Urbanu niže Ptuja za župnije: Sv. Urban, Sv. Andraž, Sv. Bolenk, Sv. Lovrenc in del Vurberga v sredo, dne 28. decembra — Pri Veliki Nedelji za župnije gornjega dela velikonedeljske dekanije v četrtki, dne 29. decembra. — V Središču za spodnji del ormoškega okraja v petek, dne 30. decembra. — V Poljčanih za župnije: Laporje, Polčane, Makole, Studenice, del Sv. Jerneja, Leč in Kostrivnice in pa Sladkegore v soboto, dne 31. decembra. — Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. za cel lenartski okraj v ponedeljek, dne 2. in dne 3. januarja v dvorani g. Arnuš. — V Crni na Korškem za Crno in okoliške župnije Mežiške doline, dne 6. januarja, na praznik Sv. Treh kraljev. — V Prevaljah za okoliške župnije ostale Mežiške doline v nedeljo, dne 8. januar-

ja. — Skrbite za obilo udeležbo! Na vseh navedenih tečajih se bo razpravljalo o perečih gospodarskih, davčnih in političnih vprašanjih. Vi vsi, ki čuite težo današnjega neznošnega stanja v naši državi, udeležite se teh izobraževalnih tečajev, na katerih se vas bo poučilo o vzrokih gospodarskih in socialnih homatij!

Zupanski tečaj v Mariboru se vrši v nedeljo, 21. januarja. Opozarjamo na ta tečaj župane in člane obč. odborikov ter tajnike sodnih okrajev Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Marenberg, Mežiška dolina in Prekmurje, da se iz vseh občin priklasijo že sedaj, da pripravimo vse potrebno: primerno dvorano, prenočišče itd. Predavali bodo od vlade poslani strokovnjaki o domovinstvu, lovskem zakonu, vojaštvu in enakih važnih zadevah. Priglasite se tečaj je treba poslati na Tajništvo SLS v Mariboru, Koroška cesta 5.

Brezno. V nedeljo, dne 18. t. m. se je tukaj vršil krščansko-socialni tečaj. Udeležilo se ga je okoli 150 oseb, med temi tudi par mirnih nasprotnikov. V posebno hvalevrednem številu so se odzvali povabilu naši vrli somišljeniki iz Remšnika. Prof. dr. Capuder je razpravljal o davčnih vprašanjih, šolstvu in mladinski vzgoji. Urednik Golob je govoril o gospodarskem položaju in o potrebi gospodarskih in političnih organizacij. Tečaj je izborno uspel. Upajmo, da bo obrodil zaželjene sadove!

Tečaj za zaupnike SLS se je v Selnici ob Dravi 18. decembra lepo obnesel. Iz vseh obolskih župnij so se tečaja udeležili odlični naši zaupniki. Predavala sta Iv. Vesenjak in Fr. Žebot.

Sv. Lenart v Slov. gor. Tukaj se vrši v ponedeljek in v torek po Novem letu socialni tečaj za celi okraj. Začetek oba dneva ob 9. uri dopoldne. Predpoldne nastopijo trije govorniki, popoldne pa dva. Tečaj bo nadvse poučen in zanimiv. Vabimo naše može in mladeniče, pa tudi žene in mladenke iz celega okraja, da se ga udeležijo v tako velikem številu kot pretečeno zimo. Rabimo agitatorjev za zmago naše svete stvari. Ta tečaj naj jih vzgoji in na novo navduši. Naj ne bo občine v okraju, ki bi ne poslala svojega zastopnika.

Orniški telovadni tečaj. V Mariboru se vrši 29., 30. dec. t. l. in 31. dec. 1921 v telovadnici čt. šolskih sester tridnevni telovadni tečaj za Orlice. Vadile se bodo nove brnske vaje. Za stanovanje in hrano je preskrbljeno po zmernih cenah. Pozivamo vse krožke mariborskega okrožja, da pošljejo po eno ali dve telovadkinji na tečaj.

Okrajni zastopniki KZ in Županske zveze za celjsko okrožje.

V mesecu januarju se vršijo po vseh 12 sodnih okrajih celjskega političnega okrožja okrajni sestanki naše Kmečke zveze in Zupanske zveze. Spored: 1. Politično poročilo gospodarskega poslance, ki je določeno za dojni sodni okraj. 2. Ustanovitev, oziroma obnove okrajne Kmečke zveze in volitev okrajnega odbora. 3. Ustanovitev okrajne Zupanske zveze in volitev okrajnega odbora. Okrajni sestanki KZ in ZZ se vršijo po temle redu:

2. januarja (ponedeljek): Celje, (hotel Beli vol, tajništvo SLS) za ves sodni okraj Celje. Govori poslanec Krajnc.

Okrajni zastopniki KZ in Županske zveze za celjsko okrožje.

V mesecu januarju se vršijo po vseh 12 sodnih okrajih celjskega političnega okrožja okrajni sestanki naše Kmečke zveze in Zupanske zveze. Spored: 1. Politično poročilo gospodarskega poslance, ki je določeno za dojni sodni okraj. 2. Ustanovitev, oziroma obnove okrajne Kmečke zveze in volitev okrajnega odbora. 3. Ustanovitev okrajne Zupanske zveze in volitev okrajnega odbora. Okrajni sestanki KZ in ZZ se vršijo po temle redu:

2. januarja (ponedeljek): Celje, (hotel Beli vol, tajništvo SLS) za ves sodni okraj Celje. Govori poslanec Krajnc.

klasje na Bocevi njivi za svojo onemoglo taščo. Lepo je po vsem tem rojstno mesto Jezusovo, Betlehem. O njem je izrekel prerok Miheja čudovito besedo: „In ti Betlehem, zemlja Judova, nisi nikakor najmanjši med vojvodi Judovimi: zakaj iz tebe bo prišel vojvoda, kateri bo vladal moje ljudstvo Izrael“. Posebno častljiva imenitnost tega mesta pa je rojstna votlina Gospodova pod cerkvama Matere božje in sv. Katarine; čudovit je spomin na prvo božično noč, na angelsko petje, na po-božne pastirce in Tri Kralje ter zvezdo, ki jih je tu sem pripeljala. — Le mislimo radi na te svete kraje in se posebno v božičnem času in kadarkoli molimo „Angel Gospodov je Mariji oznanil in ona je spočela od Svetega Duha“, „In Beseda je meso postala in med nami prebivala“, ali kadarkoli slišimo: Gloria in excelsis Deo!